

การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

The Development of Essential Skills for Student Teacher

พระสุวรรณ สุเมธปญโญ (ข้าโพธิ์ทัย)

Phra Suwan Sumetpanyo (Khampothai)

สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์

วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Program in Social Studies, Faculty of Education,

Buddhaphanya Sri Thawarawadee Buddhist College,

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: swansingburi@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received): 6 มีนาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised): 22 มีนาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): 4 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ในบริบทของการศึกษาไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การวิเคราะห์ ทักษะที่จำเป็น ทั้งทักษะพื้นฐานและทักษะขั้นสูง รวมถึงแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทั้งการจัดการเรียนรู้ การวัด และประเมินผล เทคโนโลยีและนวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงทักษะขั้นสูง ด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการสื่อสาร และด้านการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล องค์ความรู้ใหม่ที่ได้ คือ “โมเดลการพัฒนาทักษะ แบบองค์รวมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูไทย” ซึ่งบูรณาการองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะ พื้นฐาน ทักษะขั้นสูง การพัฒนาวิชาชีพ และเครือข่ายการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตครูไทยให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต

คำสำคัญ: นักศึกษา, วิชาชีพครู, ศตวรรษที่ 21

Abstract

This academic article aims to study the development of essential skills for student teachers in the context of Thai education amid educational changes in the 21st century. It analyzes necessary skills, both fundamental and advanced, including appropriate development approaches. The study findings reveal that student teachers need holistic skill development covering learning management, measurement and evaluation, technology and innovation, classroom research, as well as advanced skills in analytical thinking, communication, and individual learner development. The new knowledge gained is the "Holistic Skill Development Model for Thai Student Teachers", which integrates four key components: basic skills, advanced skills, professional development, and learning networks, emphasizing continuous

and sustainable development to enhance the quality of Thai teacher production to meet future challenges.

Keywords: Students, Teaching Profession, 21st Century.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการศึกษาทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบทบาทและทักษะที่จำเป็นของครูผู้สอน การพัฒนาทักษะครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเตรียมความพร้อมผู้เรียน ความสำคัญมีมากขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนและการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาอย่างก้าวกระโดด การปฏิรูปการศึกษาและการผลิตครูได้รับความสำคัญในระดับนโยบาย ดังจะเห็นได้จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะสูงและทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับนานาชาติ (PISA) และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาวิชาชีพครูอย่างเร่งด่วน

การเปลี่ยนแปลงของบริบทการศึกษาไทยในปัจจุบันมีหลายประการ ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี พฤติกรรมผู้เรียน และความคาดหวังของสังคมนอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และการแข่งขันในตลาดแรงงานยุคดิจิทัล ยังเพิ่มความท้าทายในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เพียรพิลาส พิริยาโกคานนท์ และสรวิทย์ ปิ่นทอง (2566) ได้ระบุว่า แนวคิดในการพัฒนาระบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะเน้นการเรียนรู้ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้จริงในการดำเนินชีวิตรวมถึงการประกอบอาชีพได้ กระบวนการดังกล่าวมีการพัฒนาทักษะ 3 ด้าน ได้แก่ (1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (3) ทักษะชีวิตและอาชีพ ครูในอนาคตต้องมีทักษะที่หลากหลายและปรับตัวได้อย่างรวดเร็วเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในบริบทของการศึกษาไทย (2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 และ (3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการผลิตครูที่มีประสิทธิภาพ โดยขอบเขตของบทความครอบคลุมการวิเคราะห์ทักษะพื้นฐาน ทักษะขั้นสูง และทักษะเฉพาะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู รวมถึงการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูจากทั้งในและต่างประเทศ

จากปัญหาที่กล่าวมา ทำให้การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูของประเทศอย่างยั่งยืน จึงทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ที่จำเป็น ทั้งทักษะพื้นฐานและทักษะขั้นสูงรวมถึงแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. กรอบสมรรถนะวิชาชีพครู

สมรรถนะวิชาชีพครูเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การ UNESCO (2023) กรอบแนวคิดนี้จัดอยู่ในแนวทางการสอนที่แตกต่างกันสามแนวทาง ได้แก่

การแสวงหาความรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ ICT เพื่อเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับวิชาที่เรียนและนำไปประยุกต์ใช้กับปัญหาที่ซับซ้อนในโลกแห่งความเป็นจริง การสร้างความรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียน พลเมือง และแรงงานที่พวกเขา กลายมาเป็น สามารถสร้างความรู้ใหม่ที่เป็นสำหรับสังคมที่กลมกลืน สมบูรณ์ และเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น และได้นำเสนอ กรอบสมรรถนะครูสากล (UNESCO ICT Competency Framework for Teachers) ที่ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 3 ด้าน

1) สมรรถนะด้านความรู้ (Knowledge) คือ ความสามารถในการเข้าใจ จัดจำ และนำเสนอข้อมูล แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และข้อเท็จจริงต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วย ความรู้สำคัญสามด้าน ได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และความรู้เกี่ยวกับผู้เรียนและการพัฒนาการเรียนรู้ โดยครูต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนและวิธีการ พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน สมรรถนะด้านความรู้นี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครู สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็ม ศักยภาพ

2) สมรรถนะด้านการปฏิบัติ (Practice) คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประกอบด้วยสมรรถนะสำคัญ สามด้าน คือ การวางแผนและออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน การจัดการชั้นเรียน อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์จริง ซึ่งช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

3) สมรรถนะด้านความเป็นครู (Professional Values) คือ คุณลักษณะเฉพาะของความเป็นครู ที่สะท้อนถึงอุดมการณ์ จรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพที่ยึดมั่นในหลักการและมาตรฐานการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง และวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการสอน และการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน สมรรถนะด้านความเป็นครูนี้เป็นรากฐานสำคัญที่หล่อหลอมให้ครูมีจิตวิญญาณของ ความเป็นครูที่แท้จริง มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม

2. ทักษะสำคัญสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 คือ จากการศึกษาของ International Society for Technology in Education ในยุคดิจิทัลการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ถือเป็นสิ่งสำคัญเทคโนโลยี การศึกษาให้ประโยชน์ต่างๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้น การสอนที่ปรับเปลี่ยนได้ และลดภาระงาน และการผสมผสานเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอาจสร้างความท้าทายให้กับครู เนื่องจากครูต้องเรียนรู้เครื่องมือใหม่ๆ รวมถึงเครื่องมือสำหรับการทำงานร่วมกัน International Society for Technology in Education (ISTE) เสนอแนวทางปฏิบัติและการเรียนรู้ตามหลักฐานผ่านมาตรฐานต่างๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ครู และผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ และ Partnership for 21st Century Skills (P21) ได้ระบุทักษะสำคัญที่ครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมี ดังนี้

1) ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) ประกอบด้วยความสามารถสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การใช้ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน และการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศซึ่งรวมถึงการ

ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการศึกษาและการดำเนินชีวิต

2) ทักษะการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking Skills) ประกอบด้วยความสามารถสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่ช่วยให้สามารถจำแนกข้อมูลและหาทางออกอย่างเป็นระบบ การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ช่วยให้สามารถประเมินข้อมูลและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเรียนรู้และปรับตัวในโลกที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3) ทักษะทางสังคมและการสื่อสาร (Social and Communication Skills) ครอบคลุมความสามารถสำคัญสามด้าน ได้แก่ การสื่อสารหลายภาษาซึ่งช่วยสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้คนที่หลากหลาย การทำงานเป็นทีมที่เน้นการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน และความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมซึ่งช่วยให้สามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีพื้นฐานและมุมมองที่แตกต่างได้อย่างเหมาะสม ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมโลกที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น

3. มาตรฐานวิชาชีพครูของไทยและสากล

มาตรฐานวิชาชีพครูเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพครูในประเทศไทย ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563 (2563) คุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งมีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและวิชาชีพครู ในประเทศไทย สำหรับผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและผ่านการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา

มาตรฐานวิชาชีพครูของไทยประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญสามประการ ได้แก่ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติด้านความรู้และประสบการณ์ขั้นต่ำที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดกรอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูให้เป็นไปตามหลักวิชาการและวิชาชีพ และมาตรฐานการปฏิบัติตน หรือจรรยาบรรณวิชาชีพที่กำหนดพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติและไม่พึงปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพ

มาตรฐานเหล่านี้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูในระดับสากล ที่เน้นการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การสร้างครูที่มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม

การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูนี้ถือเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมและส่งเสริมคุณภาพของผู้ประกอบวิชาชีพครู รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับในวิชาชีพครูจากสังคม ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศในระดับสากล หน่วยงานด้านการศึกษาหลายแห่ง เช่น National Board for Professional Teaching Standards (NBPTS) ของสหรัฐอเมริกา และ European Commission ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูที่มียุทธศาสตร์ร่วมกัน ได้แก่ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาและการสอนที่แสดงถึงความรู้ลึกซึ้งในวิชาที่สอนและวิธีการถ่ายทอดความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน การประเมินและพัฒนาการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมเพื่อวัดและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องที่เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

และการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ซึ่งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษา มาตรฐานเหล่านี้มีความสอดคล้องกันทั่วโลกและเป็นเป้าหมายในการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน

ดังนั้น การบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้จะช่วยในการกำหนดกรอบการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู หมายถึง ความสามารถขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องมีการประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย

1. ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ คือ ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.1) การวางแผนและออกแบบการเรียนรู้เป็นสมรรถนะสำคัญที่ประกอบด้วยความสามารถสามด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายและขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องสอน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ และพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนแต่ละคน และการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ทักษะนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสมรรถนะที่สำคัญของครูซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางจิตใจที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ แสดงความคิดเห็น และมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทักษะเหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

1.3) การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นทักษะสำคัญของครูที่ประกอบด้วยความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการจัดพื้นที่ แสงสว่าง และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม การสร้างวินัยเชิงบวกที่เน้นการกำหนดข้อตกลงร่วมกันและการเสริมแรงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการจัดการพฤติกรรมผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมและใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแก้ไข ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีระเบียบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

2. ทักษะด้านการวัดและประเมินผล คือ การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ นักศึกษาครูจำเป็นต้องมีทักษะ การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ที่นักศึกษาครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบูรณาการทักษะนี้เข้ากับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทักษะด้านการวัดและประเมินผลประกอบด้วยกระบวนการสำคัญหลายขั้นตอนที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 1 เริ่มจากการวางแผนการวัดและประเมินผล โดยนักศึกษาครูต้องเรียนรู้การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและสามารถวัดได้ จากนั้นจึงออกแบบเครื่องมือและวิธีการวัดที่สอดคล้อง

กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจรวมถึงแบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน หรือเครื่องมืออื่นๆ ที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 คือ การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล นักศึกษาครูต้องเรียนรู้หลักการสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) สามารถวัดได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัดและให้ผลที่คงที่แม้จะวัดในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีความเป็นปรนัย (Objectivity) ที่ทำให้ผู้ประเมินคนใดก็ตามสามารถใช้เครื่องมือนั้นแล้วได้ผลการประเมินที่ไม่แตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 3 คือ การดำเนินการวัดและประเมินผล โดยนักศึกษาครูต้องฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือต่างๆ อย่างถูกต้องและเหมาะสม เช่น การสร้างบรรยากาศที่ไม่กดดันผู้เรียนในระหว่างการทดสอบ การสังเกตพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ การเก็บข้อมูลจากการสังเกตและประเมินอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 4 คือ การวิเคราะห์และแปลผลการประเมิน นักศึกษาครูต้องเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การตีความผลการประเมินอย่างถูกต้อง การเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด รวมถึงการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 5 คือ การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ โดยนักศึกษาครูต้องสามารถใช้สารสนเทศจากการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์แก่ผู้เรียน และวางแผนการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล

การพัฒนาทักษะด้านการวัดและประเมินผลให้แก่ นักศึกษาครูควรเน้นการบูรณาการกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยใช้สถานการณ์จริงในชั้นเรียนเป็นพื้นที่ฝึกปฏิบัติ มีการสะท้อนผลการปฏิบัติและรับคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ นอกจากนี้ ยังควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาครูด้วยกัน เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะนี้อย่างต่อเนื่อง และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากช่วยให้ครูสามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียน ค้นพบจุดที่ต้องปรับปรุงในการสอน และวางแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3. ทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน นักศึกษาวิชาชีพครูควรมีทักษะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนที่นักศึกษาครูควรได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ โดยทักษะนี้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญหลายประการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นลำดับ เริ่มจากการระบุปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาในชั้นเรียน ซึ่งอาจมาจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือประเด็นท้าทายในการจัดการเรียนการสอน จากนั้นจึงตั้งคำถามวิจัยที่ชัดเจนและกำหนดวัตถุประสงค์ การวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาที่พบ ขั้นตอนต่อมา คือ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจในประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขที่อาจนำมาปรับใช้ได้ ต่อจากนั้น คือ การออกแบบ และวางแผนการวิจัย โดยเลือกรูปแบบการวิจัยที่เหมาะสม เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยกึ่งทดลอง หรือการวิจัยเชิงคุณภาพ พร้อมทั้งกำหนดกลุ่มเป้าหมาย เครื่องมือเก็บข้อมูล และแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนต่อไป คือ การพัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา และนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ผล และสรุปผลการวิจัย ขั้นสุดท้าย คือ การนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในวงกว้าง ทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียนนี้จะช่วยให้นักศึกษาครูมีความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

ทักษะเหล่านี้ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบูรณาการเข้ากับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ทักษะขั้นสูงและทักษะเฉพาะ

หมายถึง ความสามารถพิเศษที่จำเป็นสำหรับครูในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงและตอบสนองความท้าทายในศตวรรษที่ 21 กิตติศักดิ์ แท่งทอง (2564) ได้กล่าวว่า การสร้างครูคุณภาพสูง คุณภาพเป็นเลิศ การคัดเลือกครูเข้มข้น การศึกษาหรือหลักสูตรในยุค New Normal ครูต้องฝึกให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิด ควรให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Problem Base Learning) และใช้การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประกอบด้วย

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เป็นทักษะขั้นสูงที่จำเป็นสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน ครูที่มีทักษะเหล่านี้จะสามารถจัดการกับความท้าทายในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงเช่นกัน ทักษะนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญสามด้าน ดังนี้

1) การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ

การคิดวิเคราะห์เชิงระบบเป็นความสามารถในการมองภาพรวมและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ในระบบการเรียนการสอน ครูที่มีทักษะนี้จะสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ในชั้นเรียนได้อย่างลึกซึ้ง โดยพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยเหล่านั้น และสามารถคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในส่วนต่างๆ ของระบบ การคิดเชิงระบบช่วยให้ครูสามารถระบุสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา แทนที่จะแก้ไขเพียงอาการที่ปรากฏ

2) การแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์

การแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการค้นหาวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการกับความท้าทายในชั้นเรียน ทักษะนี้เกี่ยวข้องกับการระบุปัญหาย่างชัดเจน การระดมความคิดเพื่อหาทางเลือกที่หลากหลาย การประเมินข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละทางเลือก และการเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุดมาใช้ในการแก้ปัญหา ครูที่มีทักษะนี้จะไม่ยึดติดกับวิธีการเดิมๆ แต่จะกล้าทดลองแนวทางใหม่ๆ และเรียนรู้จากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

3) การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)

การคิดเชิงออกแบบเป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่เน้นการทำความเข้าใจความต้องการของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง และการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ทักษะนี้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การเข้าใจปัญหาจากมุมมองของผู้เรียน การกำหนดกรอบปัญหาย่างชัดเจน การระดมความคิดสร้างสรรค์ การสร้างต้นแบบเพื่อทดสอบแนวคิด และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามผลการทดสอบ การคิดเชิงออกแบบช่วยให้ครูสามารถสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2. ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นถือเป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพครู เนื่องจากครูไม่ได้ทำงานเพียงลำพัง แต่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทักษะเหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1) ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครูไม่ได้จำกัดเพียงแค่การถ่ายทอดความรู้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในการสื่อสารกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

- การสื่อสารกับนักเรียน ครูต้องสามารถอธิบายเนื้อหาที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ปรับระดับภาษาให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน ใช้เทคนิคการตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด และให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ นอกจากนี้ ครูยังต้องเป็นผู้ฟังที่ดี เข้าใจความต้องการและปัญหาของนักเรียนแต่ละคน

- การสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูต้องสามารถสื่อสารความก้าวหน้า พฤติกรรม และความท้าทายของนักเรียนให้ผู้ปกครองเข้าใจได้อย่างชัดเจน หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์เทคนิคทางการศึกษาที่ซับซ้อน และสร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและสม่ำเสมอ

- การสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน ครูต้องสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันประสบการณ์ และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงรับฟังและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง

- ทักษะการสื่อสารเชิงวิชาชีพ ครูต้องมีความสามารถในการเขียนรายงาน การนำเสนอผลงาน และการสื่อสารในที่ประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมของครูครอบคลุมการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมวิชาชีพและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่าย

- การร่วมมือกับเพื่อนครู การวางแผนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการแก้ไขปัญหา ร่วมกันช่วยให้เกิดมุมมองที่หลากหลายและนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูต้องพร้อมที่จะแบ่งปันทรัพยากร ความรู้ และประสบการณ์

- การทำงานกับทีมสหวิชาชีพ ครูต้องทำงานร่วมกับนักจิตวิทยาโรงเรียน นักกิจกรรมบำบัด ครูการศึกษาพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ เพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

- การมีส่วนร่วมในทีมพัฒนาโรงเรียน ครูควรมีส่วนร่วมในคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ทีมพัฒนาหลักสูตร ทีมประกันคุณภาพ หรือทีมกิจการนักเรียน

- การเข้าใจบทบาทและหน้าที่ ครูต้องเข้าใจบทบาทของตนเองและผู้อื่นในทีม รู้จักรับผิดชอบงานในส่วนของตน และสนับสนุนเพื่อนร่วมทีมอย่างเหมาะสม

3) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการขยายขอบเขตความร่วมมือออกไปนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มโอกาสและทรัพยากรในการพัฒนาการเรียนการสอน

- เครือข่ายระหว่างโรงเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูต่างโรงเรียน การทำโครงการร่วมกัน หรือการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ช่วยให้ครูได้เรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรมใหม่ๆ

- เครือข่ายกับสถาบันอุดมศึกษา การร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในโครงการวิจัย การฝึกอบรม หรือการพัฒนาหลักสูตร ช่วยให้ครูเข้าถึงองค์ความรู้และทรัพยากรทางวิชาการที่ทันสมัย

- เครือข่ายกับชุมชนและภาคธุรกิจ การสร้างความร่วมมือกับชุมชน องค์กรท้องถิ่น และภาคธุรกิจ ช่วยให้การเรียนรู้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

- เครือข่ายออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ไร้พรมแดน ช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากรกับเพื่อนร่วมวิชาชีพทั่วโลก

สรุป ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทักษะที่ครูต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ครูที่มีทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน แต่ยังสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในระบบการศึกษาและชุมชนได้อย่างกว้างขวาง

3. ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความรู้จากหลากหลายสาขาเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ การบูรณาการช่วยให้นักศึกษาครุมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เคยเรียนแยกส่วนกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสอดคล้องกับชีวิตจริง นักศึกษาครูที่มีทักษะนี้จะสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและท้าทาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตนเอง ในท้ายที่สุด ทักษะนี้จะช่วยให้นักศึกษาครูสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักศึกษาครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

แนวทางการพัฒนาทักษะสำหรับนักศึกษาครู

หมายถึง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก้าวสู่วิชาชีพครูอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสมต่อวิชาชีพ การพัฒนาทักษะเหล่านี้จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ นักศึกษาครูสามารถเผชิญกับความท้าทายในบริบทการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

1. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาครูต้องมีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และตอบสนองต่อความต้องการของสังคม โดยบูรณาการทั้งความรู้ในเนื้อหาวิชา ความรู้ด้านศาสตร์การสอน และประสบการณ์วิชาชีพ หลักสูตรควรเน้นความสมดุลระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานการณ์จริงตั้งแต่ระยะแรกของการศึกษา

2. การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาครู โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบโครงงาน การอภิปรายกลุ่ม และการจำลองสถานการณ์การสอน วิธีการนี้ช่วยให้นักศึกษาครูพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. การประเมินผลที่เน้นการพัฒนา

การประเมินผลที่เน้นการพัฒนาสำหรับนักศึกษาครูควรเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ มากกว่าการตัดสินผลสำเร็จเพียงอย่างเดียว โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการสอน แฟ้มสะสมผลงาน การสะท้อนคิด และการประเมินตนเอง วิธีการประเมินเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เข้าใจจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา และวางแผนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาทักษะสำหรับนักศึกษาครูเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งสถาบันผลิตครู โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และตัวนักศึกษาเอง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นครูในยุคปัจจุบัน ได้แก่ ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา

การพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการลงมือปฏิบัติ และการประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนามากกว่าการตัดสิน เป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาครูได้รับการพัฒนาทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพในอนาคต สามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

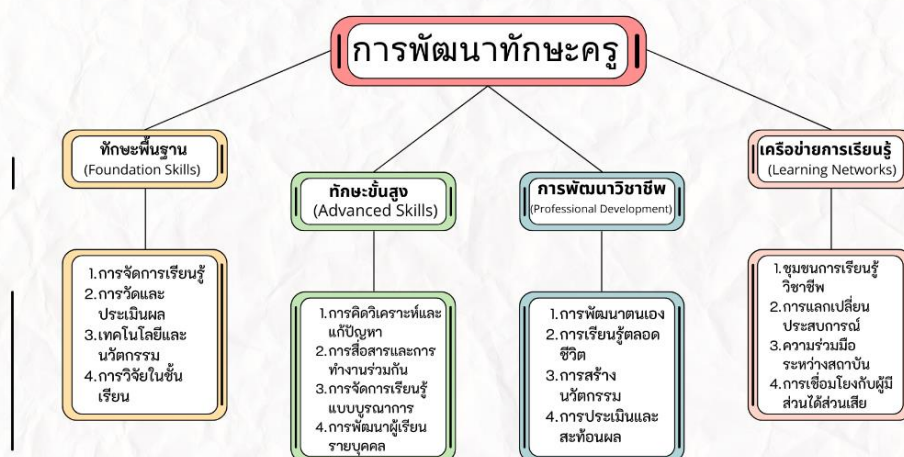
สรุปแนวทางการพัฒนาทักษะโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพและพร้อมรับมือกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21

บทสรุป

การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย จากการศึกษพบว่าทักษะที่จำเป็นประกอบด้วยทั้งทักษะพื้นฐาน เช่น การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้เทคโนโลยี และการวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงทักษะขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ดังนั้น การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพและพร้อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

องค์ความรู้ใหม่

โมเดลการพัฒนาทักษะแบบองค์รวมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูไทยเป็นกรอบแนวคิดใหม่ ที่บูรณาการองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน (Foundation Skills), ทักษะขั้นสูง (Advanced Skills), การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development), เครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Networks) เพื่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาวิชาชีพครูได้

องค์ความรู้ใหม่: "โมเดลการพัฒนาทักษะแบบองค์รวมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูไทย"
(Holistic Skills Development Model for Thai Pre-service Teachers)

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ แห่งทอง. (2563). แนวโน้มการศึกษาไทยยุค New normal. *วารสารสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. 1(2), 19–39.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 270ง. *ราชกิจจานุเบกษา*. 16 พฤศจิกายน 2563.
- เพียรพิลาส พิริยาโกคานนท์ และสราวุฒิ ปิ่นทอง. (2566). การผสมผสานศาสตร์ละครกับวัฒนธรรมการศึกษา ในศตวรรษที่ 21. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*. 13(1), 16–28.
- ลาร่า เนลสัน. (2566). *มาตรฐาน ISTE คืออะไร*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://afaeducation.org/blog/what-are-the-iste-standards-why-are-they-important/>. [22 กุมภาพันธ์ 2568].
- สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.onec.go.th/index.php/page/view/Outstand/2532>. [22 กุมภาพันธ์ 2568].
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- UNESCO Institute for Lifelong Learning. *UNESCO Global Network of Learning Cities*. [Online]. Retrieved from <https://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities> [12 May 2022].